

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра публічного управління, адміністрування
та міжнародної економіки

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА ТА ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА» Галузь знань - С «Соціальні науки, журналістика. інформація та міжнародні відносини» Спеціальність - С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» Спеціалізація - С1.01 «Економіка» Освітня програма «Економіка»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	2
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Панасюк Вікторія Іллівна Посада: доцент кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 133 ауд. (кафедра публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки). E-mail: lobunets.viktoriia@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: відповідно до графіку консультацій, поданого на стенді кафедри
Опис дисципліни	Дисципліна «Соціальна та гуманітарна політика» є вибірковою складовою в навчальному плані підготовки фахівців ОП «Економіка» за освітнім ступенем «Магістр» та знайомить здобувачів із сутністю, проблематикою та особливістю соціальної і гуманітарної політики держави, шляхами розв'язання соціально-гуманітарних проблем та прийняття управлінських рішень щодо забезпечення відповідних умов життя людей шляхом становлення інституту соціальної політики; регулювання доходів та соціального захисту населення, надання соціальної допомоги, пенсійного забезпечення; відповідної державної демографічної політики, євроінтеграційних цілей державної політики України.
Передумови для вивчення дисципліни	Відсутні

Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Соціальна та гуманітарна політика» є набуття студентом знань, умінь і навичок щодо особливостей реалізації соціальної й гуманітарної політики держави, шляхів розв’язання соціально-гуманітарних проблем на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм; прийняття обґрунтованих рішень в сфері соціального захисту та соціальної безпеки людини, забезпечення відповідного рівня гуманітарного розвитку населення України з урахуванням євроінтеграційних цілей державної політики та особливостей регіонального розвитку України.
Формат дисципліни	Для <i>денної форми</i> навчання дисципліна викладається у традиційному форматі (лекційні, практичні заняття) із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційне навчання) можуть використовуватись платформи Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram. Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання. Для <i>заочної форми</i> навчання дисципліна викладається у форматі поєднання самостійної роботи студента та сесійних занять. Основний обсяг матеріалу студенти опрацьовують самостійно за наданими методичними рекомендаціями, підручниками та електронними ресурсами. Під час навчальних сесій проводяться установчі лекції, практичні та консультаційні заняття, де розглядаються ключові теми курсу та виконуються завдання прикладного характеру. Для підтримки навчального процесу активно застосовуються електронні освітні платформи (Moodle, ZOOM тощо), що забезпечує можливість дистанційних консультацій, перевірки індивідуальних завдань і проміжного контролю знань. Формат викладання дисципліни є змішаним: він передбачає поєднання самостійного вивчення навчального матеріалу з елементами дистанційної взаємодії викладача та студента у період сесії.
Компетентності відповідно до Стандарту освіти спеціальності «Економіка»	ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. СК4.Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження. СК5.Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку. СК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.
Очікувані результати навчання	РН02. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності. РН04. Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень. РН13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

Структура курсу	<i>Змістовний модуль 1. Теоретичні засади соціальної та гуманітарної політики</i> Тема 1.1. Теоретико-методологічні підходи до аналізу соціальної та гуманітарної політики Тема 1.2. Гуманітарна політика України. Гуманітарна криза в умовах воєнного стану та забезпечення прав людини в системі міжнародного права Тема 1.3. Соціальна політика формування соціальної безпеки людини і суспільства Тема 1.4. Система соціального захисту населення Тема 1.5. Державна політика регулювання ринку праці та трудової міграції <i>Змістовний модуль 2. Окремі соціальні та гуманітарні проблеми й шляхи їх вирішення</i> Тема 2.1. Державна політика регулювання доходів населення та подолання бідності. Тема 2.2. Система пенсійного забезпечення та пенсійна реформа в Україні Тема 2.3. Формування гуманітарного простору в Україні Тема 2.4. Державна політика регулювання етнічних, релігійних, духовних проблем суспільства Тема 2.5. Врегулювання та вирішення соціально-трудова конфліктів
Методи навчання	Під час лекційного курсу презентуються лекції-візуалізації з показом слайдів у програмі Microsoft Office PowerPoint, обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням різних навчальних технологій: розгорнутої бесіди, обговорення проблемних питань, дискусії; ділових ігор та вирішення ситуаційних вправ; доповідей та презентацій. Самостійна робота виконується з використанням інформаційно-комунікативних та прикладних засобів навчання із застосуванням дослідницького методу. Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

Види контролю та критерії оцінювання

Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного, модульного та підсумкового контролю.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру щодо вивчення програмного матеріалу дисципліни;
- виконання завдань на практичних заняттях;
- виконання індивідуальних та самостійних завдань.

Модульний контроль рівня знань передбачає виявлення рівня опанування студентом матеріалу змістового модуля та вміння застосувати теоретичні знання для вирішення практичної ситуації.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам в електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти

Максимально можлива к-ть балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал
Залік	30	30	40	-	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C	Задовільно	
64–74	D		
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Політика

Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем відповідно до «Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті» розміщене на сайті університету. <https://cutt.ly/aR13OnU>

Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.

	Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт. Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.
Рекомендовані джерела інформації	Основна література 1. Овчаренко С. В. Гуманітарна та культурна політика [Електронний ресурс]: навч. посіб. / С. В. Овчаренко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2016. 152 с. 2. Пенсійне забезпечення: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / О. М. Ярошенко, С. М. Прилипко, А. М. Слюсар та ін. ; за ред. О. М. Ярошенка. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2017. 308 с. 3. Соціальна і гуманітарна політика: підручник / [авт. кол. : В. П. Трощинський, В. А. Скуратівський, М. В. Кравченко та ін.]; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського. К. : НАДУ, 2016. 792 с. 4. Соціальна та гуманітарна політика: курс лекцій. / Укладач В.І. Лобунець. Біла Церква: БНАУ, 2019. 189 с. 5. Соціально-економічний вимір України в період зміни політичних еліт. / В.Юрчишин. Київ: Разумков центр, 2019. 6. Управління соціальним та гуманітарним розвитком: курс лекцій. /Укладачі: С.М. Домбровська, В.П. Садковий. Х. : НУЦЗУ, 2018. 189 с. 7. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга) : аналіт. доп. / [Сінайко О. О.(кер. авт. кол.), Тищенко Ю. А., Каплан Ю. Б., Михайлова О. Ю., Валецький О. Л. та ін.] ; за заг. ред. Ю. Б. Каплан, Ю.А. Тищенко. Київ : НІСД, 2020. 126 с. Додаткова література 1. Європейська соціальна хартія (переглянута) від 3 трав. 1996 р. : Хартія Ради Євро- пи // Офіц. вісн. України. 2013. № 39. Ст. 1418. 2. Кіреєва О.Б. Пріоритети публічного управління у сфері соціального і гуманітарного розвитку. Публічне адміністрування: теорія та практика, 2017, вип. 2(18). С. 1-14 3. Комплексна оцінка бідності в Україні та регіонах за перше півріччя 2011– 2013 рр. : аналіт. зап. // Ін-т демографії та соц. дослідж. ім. М. В. Птухи НАН України URL: http://www.idss.org.ua 4. Корпоративна соціальна відповідальність: підручник / О. Гирик, О. Денис, О. Дубовик та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко, д-ра екон. наук, проф. А. Я. Кузнєцової. К. : УБС НБУ, 2009. 5. Кравченко М. В. Система соціального захисту населення як об'єкт державної по- літики: методологія та практика : монографія / М. В. Кравченко. – К. : Інформ.- аналіт. агентство, 2012. 451 с. 6. Людський розвиток в Україні: трансформація рівня життя та регіональні дис- пропорції : кол. моногр. / відп. за вип. Л. М. Черенько, О. В. Макарова, за ред. Е. М. Лібанової : у 2 т. К. : Ін-т демографії та соц. дослідж. ім. М. В. Птухи НАН України, 2012. 436 с. 7. Мельник С. В. Шляхи стимулювання соціальної відповідальності / С. В. Мельник, Т. А. Тресвятська, Л. В. Будьонна. URL: http://www.lir.cci.lg.ua; lir.ukrpost.net 8. Нова стратегія Європейської комісії з корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) 2018–2024 URL: http://www.csr-

ukraine.org/ctstrategiya_evropeyskoi_komisii_.html

9. Петроє О. М. Соціальний діалог у державному управлінні: європейський досвід та українські реалії : монографія / О. М. Петроє. К. : НАДУ, 2012. 304 с.

10. Реформування соціальної політики в Україні: проблеми та перспективи : монографія / [авт. кол.: В. А. Скуратівський, В. П. Трощинський, П. К. Ситник та ін.]; за заг. ред. В. А. Скуратівського, В. П. Трощинського. – К. ; Львів : НАДУ, 2012. 368 с.

11.Сергієнко Л.В. Гуманітарна політика України: ідентифікація складових, об'єктів, суб'єктів та пріоритетів. Вісник ЖДТУ. 2019. № 2 (88). С 162-173.

12. Міжнародне гуманітарне право : навчально-методичний посібник / М. В. Грушко, В. В. Музика, Т. С. Федорова, В. В. Владишевська / за ред. О. В. Бігняка. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 136 с.

<https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/767c99d8-e90d-446f-aacf-aeac402875bc/content>

13. Міжнародне гуманітарне право : посібник для працівників Держ. кримінал.-викон. служби України / Т. Короткий, А. Галай, М. Єлігулашвілі, І. Заворотько, М. Пашковський, В. Пузирний, Н. Хендель ; за заг. ред. віцепрезидента УАМП Т. Короткого ; Пенітенціарна академія України; УГСПЛ. – Київ; Одеса : Фенікс, 2023. – 236 с <https://www.helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2023/12/POSIBNYK-FINAL-11.12.pdf>

14.Майстренко К.М., Панасюк В.І. Механізми державного регулювання публічно-громадського партнерства у сфері соціальної політики: виклики та перспективи. Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування. № 3. 2024. С. 170-175. DOI <https://doi.org/10.32782/1813-3401.2024.3.25>

15.Майстренко К.М., Панасюк В.І. Соціальна політика як інструмент відновлення інфраструктури територій: роль держави та громадянського суспільства, Публічне управління і адміністрування в Україні. 2024. № 43. С.192-197. DOI <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2024.43.29> .

16.Майстренко К. М., Панасюк В. І. Публічно-громадське партнерство у сфері соціального захисту населення: механізми відновлення постраждалих територій. Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування. 2024. №4.С. 200-206. DOI: <https://doi.org/10.32782/1813-3401.2024.4.30> .

17.Бобось О. Л., Панасюк В.І., Бобось М.Л. Удосконалення механізмів публічного управління у сфері соціальної політики щодо захисту ветеранів війни та членів їхніх сімей Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування. № 40. 2024. С. 293-298. DOI <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2024.40.49> .